

BISKOPENS VISITASFOREDRAG
VISITAS I SANDTORG SOKN
TRONDENES PROSTI I NORD-HÅLOGALAND BISPEDØMME
18.- 22. NOVEMBER 2015

Kjære Sandtorg menighet!

Visitasen i Sandtorg har vært en lærerik og god opplevelse for meg som biskop. Jeg og følge mitt; fungerende prost Odd Willy Johansen og rådgiverne Jon Marius Kobro Hammer og Heidi Norbye har blitt mottatt på en gjestfri og åpen måte. Det er vi veldig takknemlige for!

Når biskopen kommer på visitas til en menighet, viser det at menigheten tilhører et større fellesskap: den verdensvide kirke, Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Som biskop skal jeg ha tilsyn med menighetene og de ansatte, og har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med de som er vigslat til kirkelig tjeneste.

Ordet visitas betyr egentlig besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre, til å se menighetens liv og virke, men også til å fokusere på særlig viktige oppgaver i soknet, og til å samtale og tenke høyt sammen om veien videre. Hensikten med visitasen er å oppmuntre og inspirere, og sammen se på muligheter og oppgaver i tiden fremover, se menighetene, de ansatte og de frivillige.

Det å være på visitas er spesielt. I løpet av noen dager gjør man et dypdykk i en menighet, møter dens ansatte og frivillige. Det oppstår sterke inntrykk fra møter som man vil bære med seg lenge etter visitasen. Møter med enkeltpersoner, ulike tiltak og presentasjon av planer og strategier. Dette er den femte og siste dagen av denne visitasen. Om det ennå er mye som skulle vært gjort og sett ut over dette, så har vi fått maksimalt ut av de dagene som har stått til rådighet.

Overskriften på visitasen har vært «Møteplasser med smak av himmel». Jeg vil i dette foredraget løfte fram ulike møteplasser jeg har fått være med på disse dagene. Møteplasser som helt klart har hatt en smak av himmel.

Inntrykk fra visitasen

Siden sist visitas i 2005 er store deler av staben skiftet ut. Sandtorg sokn har allikevel vært preget av kontinuitet, spesielt gjennom menighetssekretær og kirketjener Kristin Heide Nymo. Jeg har hørt av flere at Kristin har vært og er limet i denne menigheten. Kristin sin store kjennskap og kunnskap om soknet har vært viktig i tider med vakanser og omskiftinger i stab. Jeg vet at Kristin er opptatt av at folk skal føle seg hjemme i menigheten og av at det skal være orden. Stor takk til Kristin for din trofaste innsats i denne menigheten.

Sokneprest Peter Shaw Wilhelmson tiltrådte sin stilling 16 august i år. Gjennom samtaler disse dagene ser jeg at Peter på kort tid har skaffet seg god informasjon om menigheten. Du har kommet til en menighet som har fart framover, og jeg er ikke i tvil om at du vil gjøre en god jobb som sokneprest i denne menigheten. Jeg er glad for at du er på plass og for den tjenesten du har gått inn i som sokneprest. Spesielt vil jeg takke deg for en fylldig og informativ visitasrapport som jeg fikk tilsendt i forkant av visitasen.

Diakon Line Lindfjell Nilsen har vært diakon i Sandtorg siden august 2006. Line gjør en systematisk og god innsats både i diakonien og i trosopplæringen. Jeg har hørt mye godt om Line denne uka, og særlig vil jeg takke deg for arbeidet du gjør for at folk skal kjenne seg inkludert i menigheten, og for at alle skal kunne bidra med noe ut i fra egne forutsetninger, interesser og evner.

Arne Kristian Torbergesen ble ansatt i august 2014 som organist med delaktighet i trosopplæringsarbeidet. Arne Kristian kjenner menigheten godt og du har stor omsorg for de som

hører til her. Det har vært fint å se din diakonale måte å være kirkemusiker på. Jeg tenker da på sangandaktene på sykehjemmet som vi var med på. Din kreativitet er gull verd i menighetens arbeid!

Jeg har også fått møte kirketjener i Gausvik kirke, Bodil Dolmseth. Jeg vil gjerne takke Bodil for stort engasjement og mye omsorg for Gausvik kirke. Dette fikk vi se på nært hold da vi var med Turgruppa til kirken. Jeg er veldig glad for tjenesten du gjør inn i denne menigheten.

Det har vært gode møter med staben denne uka. Vi har hatt god tid til samtaler og refleksjoner rundt stabsoppgaver og menighetens liv og virke. Takk til dere for ærlighet, humor, engasjement og refleksjoner.

Å være menighet handler ikke om å stå i ro, men om å være i bevegelse. Soknepresten har flere ganger under visitasen sagt at menigheten har fart. Jeg tror at dette kjennetegner Sandtorg menighet. I både menighetsråd og stab har jeg møtt engasjerte medarbeidere som ønsker at kirken skal være en møteplass for alle; En møteplass med smak av himmel. Staben og menighetsrådet jobber systematisk med tilrettelegging, med gudstjenesteliv og med trosopplæring. I plan for diakoni står det at «Sandtorg menighet ønsker at diakonien skal gjennomstråle alt som skjer i menigheten.» Dette har jeg sett gjenspeilet i et inkluderende omsorgsfellesskap, og ikke minst i et stort frivilligkorps.

Siden sist visitas i 2005 har Sandtorg menighet utarbeidet trosopplæringsplan, og dere har etablert flere tiltak og møtepunkt for aldersgruppa 0-18 år. Det er veldig mye godt arbeid, men det er veldig tydelig for meg at dere mangler et menneske i staben som har hovedansvar for trosopplæringen i menigheten. Diakonen har betydd mye i arbeidet med å få etablert trosopplæringsplanen, og diakonen er den i dag som har ansvar for mye av dette arbeidet. Jeg vil understreke at det vil være viktig i tiden fremover å etablere en stilling innenfor trosopplæring. Dette vil lette stabens arbeidssituasjon.

Sandtorg menighet er i den lykkelige situasjon å ha et godt fungerende menighetshus. Menighetshuset har en utrolig verdi for menighetsarbeidet. Det er mange som kommer på besøk og stikker innom på kontoret, og det syder av liv i dette huset store deler av uka. Verdien av å ha et slikt menighetshus er uvurderlig. Menighetshuset eies av menigheten selv gjennom stiftelsen Sandtorg Menighetshus. Mange av menighetens diakonale tjenester, trosopplæringsaktiviteter og foreningsarbeid avholdes her, i tillegg til annen virksomhet.

Men som mange andre bygg hvor det er høy aktivitet, trenger menighetshuset en generell oppussing. Vi vet i dag at gulvtepper er en stor utfordring for astmatikere. Derfor bør f.eks. vegg til vegg tepper som en gang var moderne byttes ut.

Jeg har blitt fortalt at det er satt i gang en prosess i forhold til oppgradering av menighetshuset. I den forbindelse vil jeg peke på kontorlokalene til staben. Kontorfasilitetene er ikke formålstjenlige slik de står i dag. Besøksområdet er for lite. Det er ikke plass til alle innenfor forsvarlige rammer, og det er lytt mellom kontorene. En oppgradering av kontorlokalene vil være nødvendig i forbindelse med en generell oppussing. Jeg vil også utfordre menigheten til å tenke universell utforming, slik at Sandtorg menighet tydelig signaliserer at dette er en menighet for alle mennesker uansett funksjonsnivå.

Jeg har flere ganger under visitasen fått høre om dugnadsånden som rår i menigheten. Jeg har også sett den under disse dagene. Men noen ganger holder det ikke med dugnadsånd, man trenger å få tilført ren kapital for å løse utfordringene som ligger foran. Hovedkirken her i Sørvik har noen utfordringer hvor det er behov for kapital for å løse problemet. Høytaleranlegget i kirken er mangelfullt. Det er nødvendig å gjøre noe slik at lyden bærer godt, også bakerst i kirken. Orgelet er over 50 år gammelt. Det er et stort behov for å se på hva man kan gjøre med orgelet. Og sist, men ikke minst, er det alvorlig at det ikke er på plass et alarmsystem i kirken. Det er et akutt behov for et slikt anlegg i kirken.

Under visitasen har disse tingene vært drøftet med kirkevergen, og jeg vil oppfordre menighetsrådet til å ha en god dialog med kirkevergen videre i dette arbeidet.

Hvilke møter har vi så hatt under visitasen?

Visitاسens første dag startet med et møte med 9. klasse og med lærere på Kila skole. Vi ble meget godt mottatt av avdelingsleder for ungdomsskoletrinnet, Grete Kaarby, og jeg hadde gode samtaler med elevene rundt temaer som respekt og rettferdighet.

Jeg har hatt møte med kirkeverge Erik Vold og fellesrådets leder Helge Methi. Etter samtaler både med stab og kirkeverge er det mitt inntrykk at det er en god dialog mellom menighetsråd og fellesråd.

Onsdag kveld møtte jeg menighetsrådet i soknet. Jeg vil gjerne takke menighetsrådet for stor innsats og for en god rapport. En rapport som uttrykker stor glede, samtidig som den peker på utfordringer som finnes. Spesielt vil jeg takke menighetsrådets leder, Inger Johanne Jacobsen, for god hånd om menighetsrådets arbeid.

Det diakonale arbeidet i soknet står sterkt. Det fikk vi tydelig erfare da vi var med Turgruppa på tur til Haukebøvannet. Dette var en møteplass med smak av himmel. Glede, fellesskap og omsorg preget dette tiltaket. Noen hadde lagt til rette for andre med å bidra med ulike ting inn i fellesskapet. Sitteplasser, bålkafe, bamsemums, sang, dikt og opplesning for å nevne noe. Jeg er imponert over hvor mange som var med ut på tur, og at man kan være med selv om man ikke er så rask til beins. Turen fikk også en fantastisk avslutning med andakt og sang i Gausvik kirke. Tidligere organist i Gausvik, Magnar Aspaker trakterte orgelet, og kirketjener Bodil sørget for at vi fikk fortsette det gode fellesskapet rundt kaffebordet med mye gode kaker.

Gausvik kirke er et flott gudshus. Folk kjenner tilknytning til Gausvik kirke. Hvordan kan de få en opplevelse av at dette er min kirke? Gausvik kirke har pr i dag fire gudstjenester i året. I samtaler med staben har jeg fått forståelse for at det er et ønske om å øke dette antallet. Jeg imøteser en forsøksordning med økning av antall gudstjenester i Gausvik kirke innenfor de rammene man har av personell og økonomiske ressurser.

Alltid når det er visitas er jeg innom de eldste i kommunen. Denne gangen fikk jeg være med kirkemusiker Arne Kristian på den ukentlige sangandakten på Sørvik sykehjem, Kveldsol. Kirkemusikeren driver et godt diakonalt arbeid på sykehjemmet. Fellesskap og trivsel står i høysetet. Dette var en møteplass med smak av himmel. Jeg vil spesielt berømme gruppa av frivillige som trofast gjennom åtte år har vært med på disse sangandaktene. Dere gjør en stor og verdifull tjeneste for menighetens eldste.

Torsdag kveld hadde staben innbudt menighetens frivillige til inspirasjonssamling rundt temaet menighetsbygging. Jeg er mektig imponert over hvor mange frivillige medarbeidere det finnes i denne menigheten. Det er mange brennende hjerter i Sandtorg menighet. Den tjenesten vi står i alle sammen, er en hellig tjeneste. Vårt liv står i en kjempestor sammenheng. Både de som er ansatt til å lede menigheten, de som er valgt til å lede den, og de som har sin frivillige tjeneste her. Under denne visitasen har jeg opplevd sterkt et guddommelig nærvær i forbindelse med frivilligheten. Det kan være at den utfordring man får til ulike tjenester og oppgaver er et kall fra Gud. Gud har store planer med hver enkelt som er her. Enten vi er ung, gammel, norsk, flyktning eller hva det måtte være. Jeg vil gjerne takke alle dere som stiller dere til disposisjon for Sandtorg menighet. Møte med dere har vært en møteplass med smak av himmel.

På visitاسens siste dag møtte vi kommuneledelsen ved varaordfører Maria Fjelstad og kommunalsjef Henry Andersen. Sammen med kirkevergen hadde vi en god dialog rundt temaer som vedlikehold av

kirkene, økonomi, kommunesammenslåing, boligordningen for prestene og flyktningssituasjonen i kommunen. Kommunen sin utfordring til kirken var å være en tydelig veiviser som gir verdier og trygghet når befolkningen utsettes for ytre påvirkning. Det er viktig både for kommunen og kirken å tale sårbare menneskers sak. Sammen kan vi være en sterk røst i samfunnet. Og særlig gjelder dette i den nye utfordringen vi har med alle som kommer som flyktninger til landet vårt.

I løpet av dagene vi har vært her har det kommet nye flyktninger til Sandtorgholmen. Den store flyktningestrømmen til Norge er noe vi tidligere aldri har opplevd i så stor grad. Det utfordrer oss som enkeltmennesker og det utfordrer oss som kirke. Vi skal som menighet være klar over at mange av de som kommer er kristne syriske flyktninger.

Det er vanskelig for oss å si noe om hvordan denne situasjonen vil se ut i framtiden, med det vi kan si med sikkerhet er at denne situasjonen vil vare lenge. Jeg ber dere ta godt imot flyktninger som kommer til dette soknet. I dag er Sandtorgholmen et akuttmottak, men det er allikevel viktig for de som er der for en liten periode at noen stikker innom for å vise at de er velkommen både til oss som folk og til oss som kirke. Jeg har allerede sett at denne menigheten har både vilje og evne til å inkludere også flyktninger. En slik ny situasjon kan gi rom for nye møteplasser med smak av himmel.

Som dere forstår så har jeg sett mye flott og møtt svært mange positive og engasjerte mennesker i løpet av denne visitasen. Nå ved enden av denne visitasen har jeg gjort meg noen tanker om veien videre.

Særlige utfordringer:

- Trosopplæringen. Jeg vil utfordre menighetsråd og stab til dialog med kirkevergen for om mulig å øke ressursrammen og få på plass en stilling innenfor trosopplæringen. Dere har et stort behov for en som har det som sin særskilte tjeneste å være leder av trosopplæringen i menigheten.
- Alarm i Sørvik kirke. Det er et akutt behov og svært nødvendig å få på plass alarm i kirken.
- Orgelet i Sørvik kirke. Det er behov for å gjøre noe med det 50 år gamle orgelet. Min varme anbefaling er at det jobbes videre med dette.
- Kontorsituasjonen. Kontorløsningen slik den fremstår i dag er ikke funksjonell. Jeg er glad for at det er satt i gang et arbeid med dette. Det er avgjørende for et godt arbeidsmiljø at det er gode og funksjonelle kontorfasiliteter.
- Frivillige i menigheten. Dere har et veldig godt arbeid rundt frivilligheten i denne menigheten. Jeg vil oppmuntre dere til å fortsette og videreutvikle dette arbeidet som er en bærebjelke for menighetens liv og virke. Det er en stor oppgave å hjelpe mennesker til frimodig å bruke sine nådegaver og interesser i menighetslivet. Da kan evangeliet om Jesus stadig nå ut til nye mennesker, både her i Sandtorg sokn og i den verdensvide kirke.

Det er ti år siden forrige visitas. Trolig går det omtrent like lang tid til neste gang. Prosten har i oppgave å følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte. Prosten skal i løpet av det første året gjøre et oppfølgingsbesøk i soknet, og rapportere tilbake til biskopen om dette.

Til slutt: Tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med. Jeg vil rette en stor takk til menighetsråd og ansatte for god tilrettelegging av visitasen. Takk til alle som har tatt godt imot oss disse dagene! Takk for møteplasser med smak av himmel.

Mitt ønske er at dere tar vare på hverandre.
Guds rike velsignelse over dagene som kommer.